

Maakuntahallitus

<kirjoita laatpvm>

AIKA 17.11.2014 Klo 10:00**PAIKKA** Kainuun liitto, Kauppakatu 1, kokoushuone Kuukkelin 4. krs, Kajaani**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
3	Pöytäkirjat, viranhaltijapäätökset ja lausunnot	5
4	Talven ja kevään 2015 kokouspäivät	8
5	Sopimus työvoiman yhteisestä käytöstä / viestintäpäällikkö	9
6	Talous- ja toimintasuunnitelma 2015 - 2017 ja talousarvio 2015	10
7	Valtuustoaloite: Koulujen terveystarkastukset jokavuotiseksi (kerran vuodessa) ja terveydenhoitajalle pääsy helpommaksi	11
8	Kannanotto maakuntien tulevaisuudesta seuraavan hallitusohjelman valmistelutyöhön	15
9	Nuorten kesätyöseteli	19
10	Lausunto Vaalan kunnan siirtämisestä Kainuun maakunnasta Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan	21
11	Eron myöntäminen Max Söderqvistille maakuntahallituksen varajäsenyydestä	22
12	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	23

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Korhonen Timo Sankilampi Jaana Jarva Marisanna Hatva Teuvo Hekkala Raija Kinnunen Anneli Kyllönen Esko Kyllönen Sari Moilanen Kalle Peltola Harri Piirainen Raimo Sarparanta Tiina Toivanen Osmo	puheenjohtaja jäsen I vpj. jäsen II vpj. jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	
Muut osallistujat	Kettunen Pentti Suutari Eero Virkkunen Reijo Turkulainen Harri Malinen Pentti Heikkinen Hannu Teittinen Jorma Keränen Heimo	maakuntavaltuuston pj maakuntavaltuuston I vpj maakuntavaltuuston II vpj sihteeri maakuntajohtaja suunnittelujohtaja kehittämisojohtaja aluekehitysjohtaja	

Maakuntahallitus

17.11.2014

1**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

MH

Kainuun liiton hallintosäännön 6 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään sähköisesti tai kirjallisesti jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus kokouksessa, vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Esityslista, johon sisältyy selostus käsiteltävistä asioista sekä päätösehdotus, lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Tämä esityslista on postitettu

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntahallitus myöntää läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus

17.11.2014

2**Pöytäkirjantarkastajien valinta**

MH

Kainuun liiton hallintosäännön 18 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Maakuntahallitus hyväksyi 25.2.2013 kokouksessaan periaatteet, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan kiertävällä tavalla aakkosjärjestyksessä.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan xx ja xx.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus

17.11.2014

3**Pöytäkirjat, viranhaltijapäätökset ja lausunnot**

MH

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:Viranhaltijapäätökset:

Henkilöstön vuosilomaa-, sairautta-, työaikavapaata-, virkavapaata-, palkkausta, virkamatkaa- ja henkilöstökokouksia koskevat päätökset ajalla 21.10.2014 - 10.11.2014

Maakuntajohtaja Pentti Malinen §:t 60-65, 5-6
Aluekehitysjohtaja Heimo Keränen §:t 103-116
Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen §:t 43-44, 3
Kehittämisojohtaja Jorma Teittinen § 49

Muut kuin em. päätökset:

Aluekehitysjohtaja Heimo Keränen:

Hankintapäätös § 5: Selvitys Kainuun biotalouden aluetalousvaikutuksista, lisätyöpäivät

Hallintopäällikkö Harri Turkulainen:

Muu päätös § 5: Autopaikat talvikaudella 2014 - 2015

Lisätietoja päätöksistä antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Lausunnot:

1) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja kehittämisojohtaja Jorma Teittinen ovat 6.11.2014 antaneet hallintovaliokunnalle seuraavan sisällöisen lausunnon:

"Hallituksen esitys 197/2014 ELY -keskuksista annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Kainuun liitto kiittää hallintovaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja työ- ja elinkeinotoimistojen yhteisen kehittämis- ja hallintokeskuksen perustamisen tavoitteena on mm. keskuksen alle koottavien tehtävien nykyistä tehokkaampi, yhdenmukaisempi ja tasapuolisempi hoitaminen sekä merkittävät tuottavuussäästöt. Esitetyt KEHA-keskuksen perustamisen yleiset tavoitteet ovat hyviä. Mikäli arviot 80–100 henkilötyövuoden säästöistä pitävät paikkansa ja mikäli tavoite on vielä saavutettavissa eläköitymis- ja tehtäväjärjes-

telyin ilman irtisanomisia, muutos on erittäin perusteltu. Supistamispaikneissa tulee varmistaa, ettei leikkauksia tehdä vain pieniltä alueilta ja keskitetä toimintoja suurille alueille.

Toisaalta ELY-keskusten ja TE-toimistojen yhteisen kehittämis- ja hallintokeskuksen perustaminen on jatkoa useille valtion aluehallintoa muokanneille muutoksille, joiden kohteena erityisesti ELY-keskukset ovat viime aikoina olleet. Jatkuvat muutokset hankaloittavat ELY-keskusten toiminnan ja resurssien suunnittelua sekä tehtävien hoitamista. Olisi hyvä, jos taustalla valtionaluehallinnon uudistamisessa olisi olemassa ministeriöiden hallintorajat ylittävä kokonaisnäkemys osittaisoptimoinnin välttämiseksi.

Suurin osa kehittämis- ja hallintokeskuksen alle koottavista tehtävistä on hallinnollisia ja paikkariippumattomia tehtäviä, joista osa on jo sijoitettu erillisyyksiköihin. Näiden tehtävien verkostomaisella yhteen kokoamisella todennäköisesti saavutetaan toimintojen tehostamista ja turvataan ko. asioiden valtakunnallisesti nykyistä yhdenmukaisempi hoitaminen. Kehittämis- ja hallintokeskukseen siirtyviin tehtäviin on luettu myös kehittämistehtäviä, mm. strategiatyön tuki. Tämänkaltaiset tehtävät liittyvät myös ELY-keskusten maantieteellisiin toiminta-alueisiin ja kunkin ELY-keskuksen strategiseen suunnitteluun ja myös yhteistyöhön toiminta-alueella, ml. maakunnan kehittämistyö. Kehittämis- ja hallintokeskukseen siirtyvien henkilöstö- ja yleishallinnollisten tehtävien, ohjaus- ja kehittämistehtävien, maksatustehtävien ja tukitehtävien siirrolla voi olla vaikutuksia ydintehtävien hoitamiseen. Uudistus on toteutettava niin, ettei ongelmia synny.

Kun valtion aluehallinnon toimijat muutamia vuosia sitten koottiin hallinnon ja hallintorakenteiden tehostamiseksi ja selkeyttämiseksi vuoden 2010 alussa aloittaneiksi ELY-keskuksiksi ja aluehallintovirastoiksi, nyt esitetyn muutoksen myötä tullaan tilanteeseen, jossa yksittäisen ELY-keskuksen henkilöstöä voi kuulua neljän eri organisaation alaisuuteen ja esimerkiksi maksatustehtävät ovat eri muutosten myötä hajaantumassa yhdestä kolmeen yksikköön. Kainuun ELY-keskuksesta on muodostumassa konserni, jossa työskentelee neljän eri organisaation henkilöitä. Uudistuksessa on varmistettava, ettei tällainen toimintojen pirstaloituminen aiheuta ongelmia käytännön työssä. Kaikki maksatukset tulisi pikaisesti keskittää KEHA-keskukseen.

Kainuun liitto painottaa, että tehtäväsiirrot ja muutokset eivät saa hankaloittaa ELY-keskusten tai TE-toimistojen toimintojen ja resurssien suunnittelua tai ydintehtävien hoitamista. Kaikkein tärkeintä on huolehtia siitä, että jokainen ELY-keskus pääsee aidosti ohjaamaan omia, tarvitsemiin tukipalveluita. Ei siis saa käydä niin, että tukipalvelut todellisuudessa alkavat ohjata ELY:jen käytännön toimintaa.

Kainuun liitto ja Kainuun ELY ovat aikanaan esittäneet omaa maakunnallista toimintojen tehostamisen mallia, jossa oli sitouduttu parantamaan jo ennestään kärkiluokkaa olevaa tehokkuutta ja tekemään määrärahojen pienentymisestä aiheutuvat lisäsäästöt. Jatkossa aluelähtöistä kunta/valtio rajojen ylittämistä tulee mielestämme edelleen ennakkolouottomasti hakea hyvin alueen tuntevan asiakaspalvelun takaamiseksi."

Maakuntahallitus

17.11.2014

Lisätietoja lausunnosta nro 1 antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei viranhaltijapäätöksiä ja pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi ja merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus

17.11.2014

4**Talven ja kevään 2015 kokouspäivät**

MH

Kainuun maakuntavaltuustolle on suunniteltu ensi vuodelle kolme varsinaista kokousta. Maakuntavaltuuston kokoukset olisivat:

- ma 13.4.2015 (tuulivoimakaava)
- ma 1.6.2015 (tilinpäätös 2014)
- ma 30.11.2015 (TA2016)

Maakuntahallituksen kokoustarve on noin kerran kuukaudessa heinäkuu pois lukien. Maakuntahallitus kokoontuu klo 10:00 Kainuun liiton tiloissa Kauppakatu 1:ssä tai muualla Kainuussa.

Maakuntahallituksen kokoukset olisivat:

- ma 26.1.2015
- ma 23.2.2015
- ma 23.3.2015
- ma 20.4.2015
- ma 18.5.2015
- ma 29.6.2015
- to-pe 20.-21.8.2015 (Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokous Kolilla)

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy yllä mainitut kokouspäivät.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus

17.11.2014

5**Sopimus työvoiman yhteisestä käytöstä / viestintäpäällikkö**

MH

sopimus...

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy yllä selostetun sopimuksen Kainuun soten viestintäpäällikön työpanoksen yhteisestä käytöstä.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus	§ 122	27.10.2014
Maakuntahallitus		17.11.2014

6

Talous- ja toimintasuunnitelma 2015 - 2017 ja talousarvio 2015

MH § 122

Kainuun liiton vuoden 2015 toimintasuunnitelmaa ja talousarviota on käsitelty Kainuun kuntaneuvottelussa 27.8.2014. Liiton talousarvio-ehdotus perustuu kuntaneuvottelussa hyväksytyyn raamiin. Liiton alustavaa toimintasuunnitelmaa käsiteltiin myös kuntakierroksilla touko-kesäkuussa. Toimintasuunnitelmaa on viimeistely liiton vastualueilla ja johtoryhmässä sekä henkilökuntakokouksessa yhteistoimintalain mukaisesti 15.10.2014. Kainuun liiton toiminta- ja taloussuunnitelman painopisteet ja keskeiset linjaukset on johdettu maakuntavaltuuston hyväksymästä Kainuu-ohjelmasta sekä siinä on huomioitu eri sidosryhmien antama palaute mm. kuntakierrokselta ja tarkastuslautakunnalta.

Liiton talousarvion loppusumma ja samalla kuntien maksuosuuksien yhteissumma on 2 558 336 euroa. Maksuosuus jakaantuu kuntien kesken vuoden 2013 asukasluvun mukaisessa suhteessa.

Kainuun liiton talous- ja toimintasuunnitelma 2015 - 2017 ja talousarvio 2015 on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 1

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai hallintopäällikkö Harri Turkulainen, p. 044 7100 866 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Vs. maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käy talous- ja toimintasuunnitelmasta 2015 – 2017 ja talousarviosta 2015 lähetekeskustelun. Maakuntahallitus hyväksyy liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksen maakuntavaltuustolle seuraavassa kokouksessaan.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MH

Maakuntavaltuusto
Maakuntahallitus

§ 15

16.06.2014
17.11.2014

7

Valtuustoaloite: Koulujen terveystarkastukset jokavuotiseksi (kerran vuodessa) ja terveydenhoitajalle pääsy helpommaksi

MV § 15

Pöytäkirjaan merkittiin nuorisovaltuutettu livari Khaikovitchin esittämä maakunnallisen nuorisovaltuuston seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

"Koulujen terveystarkastukset jokavuotiseksi (kerran vuodessa) ja terveydenhoitajalle pääsy helpommaksi

Perustelut:

- Mielenterveysongelmat ovat kasvussa
- Avun saanti ongelmiin nykyisellään hyvin vaikeaa
- Ongelmien ennaltaehkäisy
- Päihdepalvelujen puute alle 18-vuotiaille tällä hetkellä
- Halutaan pois leimautumisesta
- Kannustaa omasta terveydentilasta huolehtimiseen."

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuuston työjärjestyksen 21 §:n mukaisesti maakuntavaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen maakuntahallituksen valmisteltavaksi.

MH

Kainuun soten hallitus 10.9.2014 § 202:

"Yleistä

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä järjestää kouluja opiskeluterveydenhuollon palvelut valtioneuvoston asetuksen (338/2011) mukaisesti. Valtioneuvoston asetuksessa säädetään esimerkiksi lakisääteisistä laajoista ja määräaikaisista terveystarkastuksista sekä terveysneuvonnasta. Nämä muodostavat terveydenhuollon näkökulmasta rungon lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat osa laajempaa oppilashuoltotyötä, joka kuuluu kaikille kouluyhteisössä toimiville aikuisille. Oppilashuoltoa tehdään yhdessä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Oppilashuoltoon sisältyy myös koulupsykologi- ja koulukuraattoripalvelut uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaisesti.

Maakuntavaltuusto
Maakuntahallitus

§ 15

16.06.2014
17.11.2014

Laaja terveystarkastus toteutetaan ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla. Laajaan terveystarkastukseen sisältyy terveydenhoitajan ja lääkärin tarkastukset. Huoltajan kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastuksen sisällytetään opettajan arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Määräaikaiset terveystarkastukset toteutetaan toisella, kolmannella, neljännellä, kuudennella, seitsemännellä ja yhdeksännellä vuosiluokalla kouluterveydenhuollossa. Opiskeluterveydenhuollossa tarkastukset toteutetaan ensimmäisen opiskeluvuoden aikana.

Terveystarkastuksessa selvitetään tarkastettavan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia haastattelulla, kliinisillä tutkimuksilla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Perheen hyvinvointia selvitetään haastattelulla. Tarkastettavien toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon kehitystason edellyttämällä tavalla. Arvio terveydentilasta ja mahdollisesta jatkotutkimuksen, tuen ja hoidon tarpeesta tehdään yhdessä tarkastettavan ja tämän ikävaiheen mukaisesti myös huoltajien kanssa. Tarkastukset sisältävät ikätasoista terveysneuvontaa joka tukee ja edistää itsenäistymistä, opiskelukykyä, terveellisiä elämäntapoja, hyvää fyysistä toimintakykyä ja mielenterveyttä sekä ehkäisee koulukiusaamista.

Tarkastukset toteutetaan ajanvarauksella ja oppilaat/opiskelijat kutsutaan tarkastukseen vuosittain. Oppilas/opiskelija voi myös varata ajan tarvittaessa.

Jokaisella koululla on nimetty terveydenhoitaja, johon on mahdollista saada yhteys puhelimitse/Wilman kautta tai erikseen sovittuna vastaanottoaikana.

Oppilaiden ja opiskelijoiden terveystarkastusten lisäksi asetuksessa suunnataan huomiota opiskeluympäristöön. Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus pyritään tarkastamaan kolmen vuoden välein yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden/opiskelijoiden, terveystarkastajan, työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken.

Kouluterveydenhuollossa toimii tällä hetkellä lisäksi kolme psykiatrista sairaanhoitajaa (ns. miekkarit) perustason mielenterveystyössä. Heidän työn tavoitteena on ehkäistä ja puuttua varhain oppilaiden psyykkiseen oireiluun ja huolenaiheisiin, sekä antaa vanhemmille ja kouluille keinoja tukea oireilevia oppilaita.

Käynnissä olevat kehittämistoimet ja -tarpeet

Hyvinvointi hakusessa, riippuvuus riskinä – hankkeessa kehitetään nuorten päihdepalveluita Kainuun alueelle. Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä päihdeongelmia, lisätä henkilöstön päihdeosaamista ja kehittää toimiva hoitoketju. Hanke päättyy vuoden 2015 aikana.

Maakuntavaltuusto
Maakuntahallitus

§ 15

16.06.2014
17.11.2014

Kouluterveydenhuollon resurssit ovat terveydenhoitajan työn osalta suositusten mukaiset, lääkärin resursseissa on vajausta. Opiskeluterveydenhuollon resursseissa on jonkin verran vajausta sekä terveydenhoitajien että lääkäreiden osalta. (ks. tarkemmin Kainuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Kainuun soten hallitus 20.8.2014 § 175, liite 2). Osaltaan lasten ja nuorten terveyden edistämistä kehitetään Kainuussa sähköisten palveluiden avulla. Esimerkiksi Kainuun Omasote -palvelu tukee ja kannustaa oman terveyden seurantaan.

Vuosien 2014 ja 2015 talousarvioiden valmisteluissa on arvioitu, että Kajaanin seudulle tarvittaisiin psykiatrisen sairaanhoitajan lisäresursseja nuorten perustason mielenterveystyöhön. Myös hankkeiden toimintojen vakinaistamiseen ei ole viime vuosina ollut käytettävissä taloudellisia lisäresursseja. Hankkeen päättymiseen liittyen on arvioitu, että lasten ja nuorten päihdepalveluiden vahvistaminen edellyttäisi työparin resurssilisäystä.

Kainuun soten jäsenkuntien viime vuosina antama tiukka taloudellinen raami ei ole mahdollistanut kaikkien tarpeelliseksi arvioitujen lisävakanssien perustamista.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmia on käsitelty Kainuun soten hallituksessa ja yhtymävaltuustossa jo aikaisemmin (ks. yhtymävaltuusto 11.2.2013 § 11).

Yhteenveto

Aloitteessa mainitut jokavuotiset terveystarkastukset sisältyvät jo nykyisellään vuosittain kouluterveydenhuoltoon (1.-9. lk.) joko laajoina tai määräaikaisina terveystarkastuksina. Poikkeuksen tähän muodostaa opiskelijaterveydenhuolto, jossa terveystarkastus toteutuu ensimmäisenä opiskeluvuotena. Terveystarkastusten toteutumista seurataan ja tällä hetkellä toiminnan haasteina ovat esimerkiksi henkilöstöresurssien saatavuus opiskeluterveydenhuollossa.

Aloitteessa esitettyjen tarkastusten laajentamiseen ja lisäämiseen opiskelijahuollossa toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoille ei ole tällä hetkellä resursseja.

Aloitteessa mainitut perustelut ovat tärkeitä. Tällä hetkellä valmistelulla olevassa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa on useita kehittämiskohteita ja konkreettisia menetelmiä, millä aloitteessa mainittuihin ongelmiin pyritään vastaamaan. Tällainen on esimerkiksi moniammatillisten ja monialaisten yhteistyökäytäntöjen kehittäminen (oppilas- ja opiskelijahuolto). Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki vahvistaa niin ikään koululaisten ja opiskelijoiden mahdollisuuksia

Maakuntavaltuusto
Maakuntahallitus

§ 15

16.06.2014
17.11.2014

saada tukea ja apua yhä varhaisemmassa vaiheessa. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain veloitteiden täyttäminen on sekä Kainuun soten että jäsenkuntien vastuulla. Laki varhentaa lasten ja nuorten avunsaantia (hoito- ja palvelutakuu) ja siirtää näin painopistettä ongelmien ehkäisyyn.

Liite:

Kainuun liiton kirje ja maakuntavaltuustoaloite

Liite nro: 3

Puolangan kunnan edustaja ei osallistu tämän asian käsittelyyn.

Lisätietoja asiasta antaa tulosityksikön päällikkö Maila Moilanen, puh. 044 797 0154, perhepalvelujohtaja Matti Heikkinen, puh. 044 750 2424 tai kuntayhtymän johtaja Maire Ahopelto, puh. 044 777 3033. Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Kuntayhtymän johtajan ehdotus:

Hallitus päättää antaa oheisen vastauksen Kainuun liitolle nuorisovaltuutettu livari Khaikovitchin 16.6.2014 esittämään maakunnallisen nuorisovaltuuston aloitteeseen ”koulujen terveystarkastukset joka-vuotiseksi (kerran vuodessa) ja terveydenhoitajalle pääsy helpommaksi”.

Hallitus:

Hyväksyi.”

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää antaa Kainuun soten hallituksen päätöksen asiasta vastauksena nuorisovaltuutettu livari Khaikovitchin valtuustoaloitteeseen.

Maakuntahallitus saattaa Kainuun soten hallituksen päätöksen maakuntavaltuustolle tiedoksi ja esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus	§ 129	27.10.2014
Maakuntahallitus		17.11.2014

8

Kannanotto maakuntien tulevaisuudesta seuraavan hallitusohjelman valmistelutyöhön

MH § 129

Suomen maakuntahallitusten puheenjohtajat ja maakuntajohtajat ovat valmistelleet viime vuodesta lähtien yhteistä kantaa maakunta- ja laajemmin koko aluehallinnon uudistamiseksi osana tulevan hallituksen ohjelmaa. Yhteisistä linjauksista annettiin ensimmäinen kannanotto joulukuussa 2013. Kyseinen kannanotto on ollut pohjana mm. maakunnan liittojen kannanotoille meneillään olevan valtion keskus- ja aluehallinnon uudistushankkeen (VIRSU-hanke) suuntaan käydyssä keskustelussa. Maakuntien liittojen yhteistä valmistelutyötä on kuluvana vuonna jatkanut asetettu työryhmä, jonka sihteerinä on toiminut Kuntaliiton maakunta-asiamies Ulla Karvo.

Asian valmisteluun liittyen Kuntaliitto on lähettänyt maakuntien liitoille seuraavan sisältöisen lausuntopyynnön: "Maakuntahallitusten puheenjohtajat ja maakuntajohtajat päättivät kokouksessaan 9.9.2014, että maakuntien tulevaisuudesta valmisteltu näkemys lähetetään lausunnolle maakuntiin. Oheiseen kokouksessa hyväksytyyn versioon on lisätty ko. kokouksessa esiin nostetut painotukset. Pyydän toimittamaan liittonne lausunnot allekirjoittaneelle 15.11.2014 mennessä. Työvaliokunta valmistelee kannanoton loppuun saatuaan lausunnot. Ulla Karvo"

Lausunnolla oleva 1.10.2014 päivätty luonnos on alla olevan mukainen ja se on otsikoitu:

**"MAAKUNTIEN LIITTOJEN JA HALLITUSTEN
PUHEENJOHTAJIEN KANNANOTTO MAAKUNTIEN
TULEVAISUUDESTA SEURAAVAN HALLITUSOHJELMAN
VALMISTELUTYÖHÖN**

Eurooppalaisittain ottaen ei ole olemassa yhtenäistä kunta- ja alue-mallia. Olennainen yhteinen tekijä on kuitenkin se, että kansalaisten kannalta tärkeät asiat päätetään vaaleilla valituissa toimielimissä tai vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden toimesta. Alueellisen demokratian puiteasiakirja (2009) painottaa subsidiariteettiperiaatetta, eli päätösten tekemistä niin lähellä kansalaista kuin se asian luonteen huomioiden on mahdollista. Valitettavasti taloudellisesti tiukkoina aikoina on kuitenkin taipumusta keskittää asioiden hallinnointia keskushallinnolle; keskushallinnon ajatellaan kykenevän alueellisia toimijoita paremmin määräämään vähenevistä resursseista.

Valtion aluehallintoa uudistettiin vuoden 2010 alusta. Samassa yh-

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 129

27.10.2014

17.11.2014

teydessä linjattiin, että maakuntien roolia vahvistettaisiin. Kuluvalle vaalikaudella (2011-2015) laadittiin selonteko valtion aluehallintouudistuksen täytäntöönpanosta. Kyseisessä selonteossa ei kiinnitetty juurikaan huomiota maakuntien asemaan. Kuitenkin aluehallintoa tulisi tarkastella kokonaisuutena, jotta voitaisiin nähdä koko välipor-taan hallinnon kehittämisen mahdollisuudet.

Aluehallinnon kokonaisuuden tarkastelu on tarpeen, jotta vähenevillä resursseilla on mahdollista toteuttaa kansalaisten yhdenvertaisuuden takaava ja alueellista kasvua sekä hyvinvointia vahvistava hallintomalli.

Kuluvan vaalikauden aikana tavoiteltu kuntarakenneuudistus perustui vahvoihin peruskuntiin. Uudistus ei edennyt tarkoitetulla tavalla. Maakuntien liittojen mielestä Suomi tarvitsee nykyistä vahvempiin kuntayksiköihin perustuvan kunnallisen itsehallinnon lisäksi myös selkeämmän ja yksinkertaisemmän, maakunnista muodostuvan kansanvaltaisen aluehallinnon. Alueiden tuntemus omista vahvuuksista antaa parhaan perustan alueiden kehittämiseksi kansanvaltaisen aluehallinnon pohjalta.

Maakuntien liittojen näkemyksen mukaan on välttämätöntä, että ylikunnallisesta aluekehityksestä, aluesuunnittelusta, Suomen eri alueiden edunvalvonnasta ja kansainvälisistä suhteista vastaa kunnalliseen kansanvaltaan pohjautuva elin. Tämä toimitelisin voisi vastata myös yhtä kuntaa suuremmista, laajaa väestöpohjaa vaativista palveluista (esim. sote -suunnittelu, pelastustoimi, koulutuksen alue-tason tehtävät). **Perustuslain 121 §:n 4 momentin mukaisesti kuntia suurempien alueiden itsehallinnosta säädetään lailla.** Uudella aluehallinnolla tulee olla riittävä väestö- ja taloudellinen perusta vastata lisätoimivallan mukaisista tehtävistä. Hallinnon rajoihin tulee kaiken kaikkiaan kiinnittää huomiota, jotta maa ei olisi pilkottu erilaisiin alueisiin eri hallintosektoreiden mukaan. Kansalaisten näkökulmasta yhtenevät sektorikohtaiset hallinnonrajat auttavat hahmottamaan yhteisiä toimintoja ja tuo niille uskottavuutta.

Uudistuksen tulisi perustua maakuntien tahtoon ja luontaiseen yhteistyöhön. Aluehallintoa kokonaisuutena uudistettaessa on järkevää tehdä tarkastelu tehtävien määrittelyn pohjalta, jolloin on mahdollista kartoittaa maakuntien lukumäärää. Tällöin on kuitenkin säilytettävä tarpeellinen ja kattava toimipisteverkosto.

Tehtävistä esimerkiksi maankäytön, asumisen, liikenteen, palveluiden ja elinkeinojen eli ns. MALPE -järjestelmien suunnittelu ja toteutus edellyttää laajempaa pohjaa kuin kunta - tai edes vahva peruskunta. Tämän vuoksi on selvitettävä mahdollisuus selkeään hallinnon kolmiportaisuuden toteuttamiseen; valtio, alueet ja kunnat, joiden kesken toimivalta, vastuu ja resurssit on selkeästi määritelty.

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 129

27.10.2014

17.11.2014

Tarkastelun tulee lähteä tehtävämäärittelystä käsin ja maakunnat ovat valmiita tehtäviensä ja toimivaltansa kartuttamiseen. Tarkastelu ei voi keskittyä vain valtion aluehallinto-organisaatioon, sen ja kuntien tehtäviin.

Aluehallinnon uudistamista on jatkettava kokonaisuutena huomioiden sekä kunnallisen että valtion aluehallinnon tehtävät. **Kaiken kaikkiaan tehtäviä tulisi vastaisuudessa karsia kaikilla tasoilla; tehtäville tulee löytyä järkevin mahdollinen toteuttaja ja päällekkäisyydet on poistettava.** Esimerkiksi Aveilla on valtionviranomaisena erilaisia valvontatehtäviä, jotka ovat niille luontaisia, mutta kaiken kaikkiaan eri hallinnontasojen tehtäviä on arvioitava uudelleen.

Alueelta mandaattinsa saavan aluehallinnon roolia ja toimivaltaa on vahvistettava erityisesti sellaisissa tehtäväkokonaisuuksissa, jotka

1. liittyvät alueen kehittämiseen ja joilla luodaan ja toimeenpannaan kunkin alueen omia kehittämisstrategioita;
2. kytkeytyvät luontevasti maakunnan liitoilla jo nyt oleviin tehtäviin. Maakunnan liittojen asema aluekehitysviranomaisina on vahvistettu viimeksi 17.1.2014 voimaan tulleessa Aluekehityslaisissa. (Laki alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista 7/2014.)

Maakunnan liitot esittävät, että ainakin seuraavat tehtävät sekä niihin liittyvät taloudelliset ja henkilöresurssit siirtyisivät uusia kansanvaltaan pohjautuvan ”aluehallinto-organisaation” vastuulle. (Nykyisten tehtävien lisäksi):

- a) rakennerahastojen välittäjäviranomaistehtävät kokonaisuudessaan (ELY -keskuksilta)
- b) alueellinen elinkeinon kehittäminen ja elinkeinopolitiikka (ELY -keskuksilta ja kunnilta), kuntien elinkeinoyhtiöt yhteneväksi maakunnan kokoiseksi kokonaisuudeksi; hoitaisi operatiivisen kehittämisen; liitot hoitavat strategiapuolen
- c) äkillisten rakennemuutosten toimenpiteisiin liittyvä alueellinen yhteensovittaminen (ELY -keskuksilta)
- d) kokonaisvastuu alueen kansainväliseen kilpailukykyyn edistämisestä (vrt. tehtävää kaavailtu myös metropolihallinnolle)
- e) elinkeino- ja innovaatiopolitiikan alueellisen strategian valmistelu (vrt. tehtävää kaavailtu myös metropolihallinnolle)
- f) kirjasto-, liikunta-, nuoriso- ja oppilaitosrakentamistehtävät (aluehallintovirastoilta) sekä vapaan sivistystyön alueellinen koordinointi ja kesäyliopistojen ylläpitäminen (nyt 2 liittoa ylläpitäjinä);
- g) alueellisen asumisen strategian ja sen toimeenpanosuunnitelman valmistelu (kunnilta, osin uusi tehtävä)
- h) joukkoliikennesuunnittelu (ELY -keskuksilta; vrt. tehtävää kaavailtu)

Maakuntahallitus
Maakuntahallitus

§ 129

27.10.2014
17.11.2014

tu myös metropolihallinnolle)

i) maakuntakaavojen vahvistaminen (ympäristöministeriöltä); prosessi kesken

j) muun kuin kansallisen EU-rahoituksen koordinointi

Edellä esitetyillä tehtävillä varustetulla kansanvaltaan pohjautuvalla "aluehallinto-organisaatiolla" ei maakuntien liittojen mielestä tarvitse olla erillistä verotusoikeutta. Liittojen mielestä rahoituksen kokoaminen (valtionosuuksina, vero- ja maksutulojen kanavoitina) tehtäviä vastaavaksi kunnilta ja valtiolta on kuitenkin tarkoin lailla säädettävä.

Suorien vaalien tarkoituksenmukaisuutta ja tavoiteltavuutta olisi liittojen mielestä pohdittava sen jälkeen, kun on saatu kokemuspohjaista tietoa metropolialueen suorien vaalien toimivuudesta.

Maakuntien liittojen hallitusten puheenjohtajat ja maakuntajohtajat haluavat, että seuraavaa hallitusohjelmaa laadittaessa kiinnitetään huomiota koko aluehallinnon tulevaisuuteen. Nykyisten useiden eri toimijoiden toimintoja on mahdollista järjestää uudelleen siten, että monikerroksista hallintoa kevennetään ja, että kunnallisen demokration ohjausvalta aluetasolla vahvistuu.

Parlamentaarisen valmistelun pohjalta on lähdettävä kehittämään koko maan alueella aluehallinto-organisaatiota, jolla on kansalaisten luottamus. Tulevassa hallitusohjelmassa tulee luoda valmius kansanvaltaan, alueiden omiin vahvuuksiin ja tietämykseen perustuvan aluetason hallinnon toteuttamismahdollisuuksiin edellä esitetyltä pohjalta."

Lisätietoja antavat maakuntahallituksen puheenjohtaja Timo Korhonen tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@eduskunta.fi ja maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Vs. maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käy asiasta lähetekeskustelun ja antaa varsinaisen lausuntonsa seuraavassa kokouksessa.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MH

Maakuntahallitus

17.11.2014

9**Nuorten kesätyöseteli**

MH

Kainuun hallintokokeilun aikana Kainuun maakunta -kuntayhtymä jatkoi 9. luokan päättävälle nuorille kesätyöseteliä. Hankkeen tavoitteena oli tutustuttaa 9 -luokkalaisia työelämään ja tarjota työnantajille mahdollisuus markkinoida itseään tulevaisuuden työpaikkana. Nuorten työelämän tuntemus on parantunut opiskelu- ja ammatinvalintaan on saatu lisää tietopohjaa. Kokemukset hankkeesta olivat kaikkien osapuolien osalta hyvin positiivisia ja tulokset erinomaisia. Viime vuosina noin 1100:sta 9 -luokkalaisesta on 70 % työllistynyt setelin avulla vähintään kahden viikon ajaksi.

Nuoret ovat hankkineet työpaikkansa itse joko yksityiseltä, julkiselta tai kolmannelta sektorilta kiinnostuksensa mukaan. Kahden viikon työskentelyjakson jälkeen nuori on saanut työnantajalta palkan ja työnantaja on laskuttanut maakunnalta maksetun palkan verran, kuitenkin enintään 250 euroa. Mahdolliset työnantajamaksut ovat jääneet työnantajan maksettavaksi.

Kesätyöseteli -hanke toteutettiin aluksi Kainuun kehittämisrahan ja maakunta -kuntayhtymän budjettivarojen avulla vuosina 2006-2008. Vuodesta 2009 alkaen nuorten kesätyöseteli -kampanjasta vastasi koulutustoimialan johtaja ja käytännön toteutuksesta koulutustoimialan toimisto. Syntyneet kustannukset katettiin maakuntahallituksen kustannuspaikalta Nuorten kesätyöseteli.

Maakunnallinen nuorisovaltuusto on tehnyt aloitteen kesätyösetelin ottamisesta uudelleen käyttöön sellaisella työnjaolla, että Kainuun liitto jakaisi seteliä edelleen peruskoulun päättävälle ikäluokalle ja Kainuun kunnat jakaisi seteliä toisen asteen opiskelijoille. Kuntajohdajakokouksessa käydyssä keskustelussa päädyttiin kuitenkin päinvastaiseen työnjakoon mikäli kesätyöseteli-asia yleisesti hyväksytään käyttöönotettavaksi.

Kesätyösetelin käyttöönotto merkitsisi Kainuun liitolle noin 200 000 euron kustannusvaikutusta. Talousarviovalmistelussa tällaista summaa ei ole budjettiperusteluissa mainittu. Ottaen huomioon vuoden 2013 tilinpäätöksen ylijäämän sekä kuluvan vuoden toteutumaennusteen ylijäämän Kainuun liitolla olisi vuonna 2015 rahoittaa kesätyösetelin jakaminen, mutta siitä eteenpäin asia pitää ratkaista pysyvällä tavalla.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0198 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

17.11.2014

Maakuntahallitus päättää...

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus

17.11.2014

10**Lausunto Vaalan kunnan siirtämisestä Kainuun maakunnasta Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan**

MH

Kainuun maakunta -kuntayhtymän maakuntahallitus on 5.3.2012 antanut lausunnon Vaalan siirtämisestä Pohjois-Pohjanmaalle.

Tuossa lausunnossa maakuntahallitus toteaa, että

- "maakuntahallitus kunnioittaa kuntien itsehallintoa ja Vaalan kunnan omaa päätöstä kuulua kokonaisuudessa Pohjois-Pohjanmaan. Maakuntahallitus toivoo kuitenkin, että Kainuun maakuntaa ei hajoitettaisi siten, että kainuulaisiksi itsensä kokevat ihmiset siirrettäisiin näin niukan enemmistön päätöksellä Pohjois-Pohjanmaalle
 - maakuntahallituksen mielestä Vaalan siirtyminen Pohjois-Pohjanmaan liiton jäseneksi tulee toteuttaa vasta sen jälkeen, kun on selvillä kuntarakenteen muutokset Vaalan osalta, sikäli kun hallitusohjelma on tältä osin toteutumassa tällä vaalikaudella
 - jos siirtopäätös tehdään sitä ennen on tarkemmin selvitettävä kuinka paljon siirtäminen kesken ohjelmakautta haittaa eri viranomaisten aluekehitystyötä
 - Kainuun liiton perustamisaikataulu ja kuntavaalikauden vaihtuminen puoltaa Vaalan siirtämistä Pohjois-Pohjanmaan liittoon 1.1.2013 alkaen, mutta EU ohjelmakausi vasta 1.1.2014."
-

Maakuntahallitus

17.11.2014

11**Eron myöntäminen Max Söderqvistille maakuntahallituksen varajäsenyydestä**

MH

Max Söderqvist on 1.9.2014 päivätyllä ja Vaalan kunnalle osoittamallaan kirjeellä anonut eroa maakuntahallituksen varajäsenyydestä henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Vaalan kunnanvaltuusto on 18.9.2014 (§ 42) pitämässään kokouksessa myöntänyt Max Söderqvistille eron Kainuun liiton maakuntahallituksen varajäsenyydestä ja valinnut hänen tilalleen uuden varajäsenen, Esa Hannukaisen, jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kainuun liitto -kuntayhtymän perussopimuksen 12 §:n 4. kohdan mukaan maakuntavaltuusto valitsee ja myöntää eron maakuntahallituksen varsinaisille ja varajäsenille.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se myöntää eron Max Söderqvistille maakuntahallituksen varajäsenyydestä ja valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi maakuntahallitukseen uuden varajäsenen.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus

17.11.2014

12

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

MH
